

FOTO: Třídím nebo recykluji? Pojďme si vysvětlit základní pojmy týkající se odpadu

07.04.2020 drbna.cz

DRBNA

Hledat ve zprávách...

Aktuální Zprávy Regiony Drbna Koronavirus

Zprávy Společnost FOTO: Třídím nebo recykluji? Pojďme si vysvětlit základní pojmy týkající se odpadu

FOTO: Třídím nebo recykluji? Pojďme si vysvětlit základní pojmy týkající se odpadu

úterý, 7. dubna 2020, 09:30

Jaký je rozdíl mezi tříděním a recyklováním? A co znamenají například pojmy re-use, upcyklace, downcyklace, LCA a další. S odpady se pojí řada termínů, ve který nemá mnoho lidí jasno. Pojďme si společně ujasnit ty nejpoužívanější.

Jaký je rozdíl mezi tříděním a recyklováním? A co znamenají například pojmy re-use, upcyklace, downcyklace, LCA a další. S odpady se pojí řada termínů, ve který nemá mnoho lidí jasno. Pojďme si společně ujasnit ty nejpoužívanější.

Asi nejčastěji dochází k chybné interpretaci pojmů třídění a recyklace odpadu. Každé z těchto slov totiž znamená něco zcela odlišného.

My, běžní občané, doma odpad nerecyklujeme, ale třídíme. Jakmile spotřebujeme obsah PET lahve nebo například lahve vína, tak obal vyhodíme doma do koše nebo do boxů, krabic či tašek na tříděný odpad. Obsah poté vytrídíme do kontejnerů na tříděný odpad.

"Odpad, který řádně vytrídíme do barevných kontejnerů je nejprve svážen na třídící linku k dotřídění a úpravě, následně je odesílám k dalšímu zpracování a k recyklaci," popisuje Lucie Müllerová ze společnosti EKO-KOM, která v ČR zajišťuje provoz systém sběru a recyklace obalových odpadů. Jak dodává, bez našeho třídění by tedy nebyla ani recyklace odpadu.

Zjednodušeně řečeno, cílem recyklace je získat druhotnou surovinu, kterou můžeme použít k výrobě nových produktů a v některých případech tak úplně nahrazovat primární suroviny. O tom, jaká je například cesta PET lahve jsme informovali před nedávnem v jednom z článků. Dnes už velké oděvní společnosti běžně používají granulát z PET lahví pro výrobu kabátů nebo dalšího ošacení. Vámi vytríděná PET lahev se tak může do domácnosti vrátit v nové podobě.

Jak šetřit životní prostředí?

Asi nejčastěji dochází k chybné interpretaci pojmů třídění a recyklace odpadu. Každé z těchto slov totiž znamená něco zcela odlišného.

My, běžní občané, doma odpad nerecyklujeme, ale třídíme. Jakmile spotřebujeme obsah PET lahve nebo například lahve vína, tak obal vyhodíme doma do koše nebo do boxů, krabic či tašek na tříděný odpad. Obsah poté vytrídíme do kontejnerů na tříděný odpad.

"Odpad, který řádně vytrídíme do barevných kontejnerů je nejprve svážen na třídící linku k dotřídění a úpravě, následně je odesílám k dalšímu zpracování a k recyklaci," popisuje Lucie Müllerová ze společnosti EKO-KOM, která v ČR zajišťuje provoz systém sběru a recyklace obalových odpadů. Jak dodává, bez našeho třídění by tedy nebyla ani recyklace odpadu.

Zjednodušeně řečeno, cílem recyklace je získat druhotnou surovinu, kterou můžeme použít k výrobě nových produktů a v některých případech tak úplně nahrazovat primární suroviny. O tom, jaká je například cesta PET lahve jsme informovali před nedávnem v jednom z článků. Dnes už velké oděvní společnosti běžně používají granulát z PET lahví pro výrobu kabátů nebo dalšího ošacení. Vámi vytríděná PET lahev se tak může do domácnosti vrátit v nové podobě.

Jak šetřit životní prostředí?

Uvedme si také příklad u skla. Při jeho výrobě jsou používány křemičité písky, které se těží a jsou primární surovinou k jeho výrobě. To ale představuje zátěž pro přírodu a životní prostředí. Hlavní zdroje navíc nejsou nevyčerpatelné, a tak se hledají cesty, jak tyto zdroje nahrazovat, šetřit či doplňovat.

"Při výrobě skla mohou být do čisté vazelky přidávány střešy, které získáváme jako druhotnou surovinu z vytríděného skla do zelených, případně bílých kontejnerů. Podle požadované kvality skla můžeme vytríděným sklem nahradit až pětadesát procent sklářských písků," vysvětluje Lucie Müllerová. Tím nedochází jen k úspoře cenných zdrojů, ale také energií.

K tomuto tématu se vážou další dva zmíněné termíny, ve kterých také nemá široká veřejnost jasno. V novinových článcích nebo v televizi se často setkáváme s termíny jako primární a druhotná surovina. Co ale tyto pojmy znamenají?

Primární suroviny vznikají přírodními procesy bez lidského zásahu. Je to třeba ropa, drahé kovy, rašelin, plyny, křemičité písky pro výrobu skla. Naopak druhotná surovina je výsledkem lidské činnosti, která vzniká právě úpravou tříděného odpadu. Ve výsledku může sloužit k náhradě či doplnění primárních surovin při výrobě.

Pojmy jako re-use i upcyklace mají jednoduché vysvětlení

A závěrem si lehe provociíme angličtinu. Český bychom anglický termín re-use přeložili nejspíš jako znovupoužití. Upcyklace je proces přeměňování odpadového materiálu nebo nepotřebných produktů v nové materiály či produkty lepší kvality, pro zlepšení hodnot životního prostředí. Je to protiklad downcyklace, která na rozdíl od upcyklace kvalitu produktu snižuje.

Pro lepší pochopení si uvedme příklady. Upcyklované produkty z reinkarnovaného skla a odpadu z výroby ekodrogerie vznikají například v brněnské společnosti Tierra Verde. Naopak typickým příkladem materiálu procházejícím downcyklagem jsou obalové nápojové vícevrstvé krabice z kartonu a alobalu, různé smíšené palety a podobně.

Slovíček pojmů zakončíme zkratkou LCA, tedy Life Cycle Assessment. Český řečeno posuzování životního cyklu, což je metoda posuzování životního cyklu produktu nebo služby z hlediska jeho působení na životní prostředí. Při takovém posuzování jsou důležité zejména emise vypouštěné do ovzduší, vody i půdy a spotřeba energie a materiálů.

Uvedme si také příklad u skla. Při jeho výrobě jsou používány křemičité písky, které se těží a jsou primární surovinou k jeho výrobě. To ale představuje zátěž pro přírodu a životní prostředí. Hlavní zdroje navíc nejsou nevyčerpatelné, a tak se hledají cesty, jak tyto zdroje nahrazovat, šetřit či doplňovat.

"Při výrobě skla mohou být do čisté vsázky přidávány střepy, které získáváme jako druhotnou surovinu z vyříděného skla do zelených, případně bílých kontejnerů. Podle požadované kvality skla můžeme vyříděným sklem nahradit až pětadesát procent sklářských písků," vysvětluje Lucie Müllerová. Tím nedochází jen k úspoře cenných zdrojů, ale také energií.

K tomuto tématu se vážou další dva zmíněné termíny, ve kterých také nemá široká veřejnost jasno. V novinových článcích nebo v televizi se často setkáváme s termíny jako primární a druhotná surovina. Co ale tyto pojmy znamenají?

Primární suroviny vznikají přírodními procesy bez lidského zásahu. Je to třeba ropa, drahé kovy, rašelina, plyny, křemičité písky pro výrobu skla. Naopak druhotná surovina je výsledkem lidské činnosti, která vzniká právě úpravou tříděného odpadu. Ve výsledku může sloužit k náhradě či doplnění primárních surovin při výrobě.

Pojmy jako re-use i upcylace mají jednoduché vysvětlení

A závěrem si lehce procvičíme angličtinu. Česky bychom anglický termín re-use přeložili nejspíš jako znovupoužití. Upcylace je proces přeměňování odpadového materiálu nebo nepotřebných produktů v nové materiály či produkty lepší kvality, pro zlepšení hodnot životního prostředí. Je to protiklad downcylace, která na rozdíl od upcylace kvalitu produktu snižuje.

Pro lepší pochopení si uvedme příklady. Upcylované produkty z reinkarnovaného skla a odpadu z výroby ekodrogerie vznikají například v brněnské společnosti Tierra Verde. Naopak typickým příkladem materiálu procházející downcyclingem jsou obalové nápojové vícevrstvé krabice z kartonu a alobalu, různé směsné palety a podobně.

Slovníček pojmů zakončíme zkratkou LCA, tedy Life Cycle Assessment. Česky řečeno posuzování životního cyklu, což je metoda posuzování životního cyklu produktu nebo služby z hlediska jeho působení na životní prostředí. Při takovém posuzování jsou důležité zejména emise vypouštěné do ovzduší, vody i půdy a spotřeba energie a materiálů.